

Thứ Sáu ngày 23 tháng 8 năm 2024

KẾ HOẠCH BÀI DẠY
MÔN: KHOA HỌC LỚP 5

Chủ đề 1: Chất

BÀI 2: Ô nhiễm, xói mòn đất và bảo vệ môi trường đất (Tiết 1)

I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

1. Kiến thức: HS nắm được:

- Nguyên nhân, tác hại và biện pháp chống ô nhiễm môi trường đất.
- Đề xuất được một số biện pháp giúp bảo vệ môi trường đất.

2. Năng lực:

Năng lực chung:

- *Năng lực tự chủ, tự học:* Tích cực, chủ động tìm hiểu về các nguyên nhân, tác hại do ô nhiễm và các biện pháp bảo vệ môi trường đất qua các hoạt động sưu tầm tranh ảnh, tư liệu,...

- *Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo:* Đề xuất, thực hiện được việc làm giúp bảo vệ môi trường đất.

- *Năng lực giao tiếp và hợp tác:* Tham gia nhiệm vụ nhóm, chia sẻ, trình bày kết quả nhóm.

Năng lực khoa học tự nhiên:

- Nêu được nguyên nhân, tác hại và biện pháp phòng chống ô nhiễm môi trường đất.

- Đề xuất, thực hiện được việc làm giúp bảo vệ môi trường đất và vận động những người xung quanh cùng thực hiện.

3. Phẩm chất:

- *Nhân ái:* Có ý thức giúp đỡ lẫn nhau trong hoạt động nhóm để hoàn thành nhiệm vụ.

- *Chăm chỉ:* Chăm chỉ suy nghĩ, trả lời câu hỏi, làm tốt các bài tập.

- *Trách nhiệm:* Thực hiện nhiệm vụ của nhóm, thực hiện bảo vệ môi trường.

II. ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

1. Giáo viên

- Hình ảnh đất bị ô nhiễm, video về tác hại của ô nhiễm môi trường đất, video núi lửa hoạt động, nhạc khởi động.

- Phiếu học tập, bảng nhóm, giấy A0, bút dạ...
- Máy soi, máy chiếu...

2. Học sinh

- SGK môn Khoa học 5- Kết nối tri thức với cuộc sống.

III. CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC:

HOẠT ĐỘNG CỦA GIÁO VIÊN	HOẠT ĐỘNG CỦA HỌC SINH
<p>A. KHỞI ĐỘNG (3-5')</p> <ul style="list-style-type: none"> - HS vận động theo nhạc. - Nêu vai trò của đất đối với cây trồng? - GV: Đất có vai trò rất quan trọng đối với cây trồng. Vậy thực trạng về môi trường đất hiện nay ở một số nơi trên đất nước ta như thế nào, cô mời cả lớp mình quan sát một số hình ảnh trên MH. - Em có nhận xét gì về tình trạng của đất trong các hình ảnh trên? - GV: Đó chính là những hình ảnh minh họa biểu hiện của đất bị ô nhiễm. Vậy thế nào là đất bị ô nhiễm? <p>=> Đất ô nhiễm là đất bị thay đổi các thuộc tính theo hướng tiêu cực. Các chỉ số về chất độc hại vượt quá mức cho phép, gây ảnh hưởng xấu tới toàn bộ hệ sinh thái.</p> <p>(GV đưa màn hình)</p> <p>Vậy nguyên nhân nào khiến đất bị ô nhiễm, khi đất bị ô nhiễm sẽ gây ra tác hại gì và chúng ta phải làm gì để bảo vệ môi trường đất? Để trả lời được các câu hỏi đó cô sẽ cùng các em tìm hiểu qua bài học hôm nay:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ô nhiễm, xói mòn đất và bảo vệ môi trường đất. - HS đọc thầm mục tiêu bài học. - GV đưa mục tiêu của tiết dạy lên màn 	<ul style="list-style-type: none"> - Vai trò của đất đối với cây trồng: Là môi trường cung cấp nước, không khí, chất dinh dưỡng cho cây và giữ cho cây đứng vững. - HS xem ảnh - HS trả lời (3-4) em - HS trả lời (2-3) em - HS ghi tên bài. - HS đọc thầm mục tiêu bài học. - HS đọc to mục tiêu tiết học.

hình.

B. KHÁM PHÁ: (22- 25') Nguyên nhân, tác hại và biện pháp phòng chống ô nhiễm đất

Hoạt động 1:(8-9') Tìm hiểu nguyên nhân gây ô nhiễm đất

(GV sử dụng kỹ thuật KWL)

- GV phát phiếu học tập, giao nhiệm vụ cho HS.

(GV yêu cầu HS giải thích nguyên nhân đưa ra)

- GV ghi phiếu chung

? Em có mong muốn điều gì?

- GV ghi phiếu chung

- GV giao nhiệm vụ tiếp: *Quan sát hình 1 và từ thực tế nêu các nguyên nhân gây ô nhiễm đất.*

- GV quan sát, hướng dẫn, góp ý một số em để hoàn thiện nội dung báo cáo.

- GV mời HS báo cáo kết quả làm việc

- GV kết luận, đưa màn hình.

- Em có thắc mắc gì về các nguyên nhân trên không?

- GV giải đáp các thắc mắc của HS

- GV cung cấp cho HS kiến thức về đất bị ô nhiễm do xâm nhập mặn qua video

- GV cho HS xem video giải thích vì sao núi lửa hoạt động gây ô nhiễm môi trường đất.

- Trong các nguyên nhân trên, nguyên nhân nào do con người gây ra? Nguyên nhân nào do thiên nhiên gây ra?

- HS điền phiếu (cột K,W).

- HS trình bày cột K.

- HS trình bày cột W.

- HS quan sát và ghi kết quả vào cột L phiếu cá nhân

- HS trình bày, nhận xét, bổ sung

- HS nêu thắc mắc.

- HS xem video

- HS xem video

- HS trả lời

- HS trả lời

- Nguyên nhân do đối tượng nào gây ra là nguyên nhân chủ yếu gây ô nhiễm môi trường đất?

=> GV: Các nguyên nhân do con người gây ra là nguyên nhân chủ yếu dẫn đến ô nhiễm môi trường đất.

- Ở gia đình và địa phương em đã và đang có những việc làm nào gây ô nhiễm đất?

- GV bổ sung thêm: Tình trạng lạm dụng phân bón hóa học để chăm sóc cây trồng, nước thải, rác thải chưa xử lý từ các trang trại, công ty giày da cũng là nguyên nhân gây ô nhiễm đất ở địa phương mình. Vậy khi đất bị ô nhiễm sẽ gây ra tác hại gì đối với động thực vật và đời sống con người chúng mình cùng tìm hiểu qua hoạt động 2.

Hoạt động 2: (8 - 9') Tìm hiểu một số tác hại của ô nhiễm đất đối với thực vật, động vật và con người

(GV sử dụng kĩ thuật khăn trải bàn)

- GV cho HS hoạt động nhóm : *Quan sát hình 2 và từ thực tế, ghi lại tác hại của ô nhiễm đất đối với thực vật, động vật và sức khỏe con người. Thảo luận và thống nhất ý kiến, trình bày báo cáo kết quả.*

- GV kết luận: Ô nhiễm đất gây tác hại đến thực vật, động vật và sức khỏe của con người. Trong đó con người chịu ảnh hưởng trực tiếp và gián tiếp. Trực tiếp là khi tiếp xúc với đất bị ô nhiễm sẽ mắc các bệnh ngoài da, ung thư. Gián tiếp là khi con người sử dụng các sản phẩm từ đất bị ô nhiễm sẽ gây hại cho sức khỏe.

- GV đưa video ảnh về tác hại của ô nhiễm môi trường đất lên MH.

- Khi môi trường đất bị ô nhiễm sẽ gây ra

- HS trả lời

- HS lắng nghe

- HS thực hiện yêu cầu theo nhóm.

- HS dán kết quả lên bảng lớp.

- Đại diện nhóm chia sẻ kết quả.

- HS xem video.

tác hại lâu dài, khó khắc phục, có thể không khắc phục được. Đất ô nhiễm ảnh hưởng nặng nề đến sức khỏe của con người. Vậy chúng ta phải làm gì để phòng chống ô nhiễm và bảo vệ môi trường đất. Muốn biết điều đó mình chuyển sang HĐ 3.

Hoạt động 3: (9 - 10') Tìm hiểu một số biện pháp phòng chống ô nhiễm đất

- GV tổ chức HS làm việc nhóm 6.

+ *Từ các nguyên nhân đã tìm được ở HĐ 1 Quan sát hình 3 và từ thực tế, nêu các biện pháp phòng chống ô nhiễm đất.*

- GV tổ chức cho đại diện các nhóm báo cáo, chia sẻ kết quả trước lớp.

(GV giải nghĩa cho HS hiểu khái niệm về chế phẩm sinh học)

- GV nhận xét, nhấn mạnh lại những biện pháp phòng chống ô nhiễm đất. Lưu ý việc dùng chế phẩm sinh học thay thế thuốc bảo vệ thực vật hóa học, hạn chế dùng dùng phân bón hóa học thay bằng phân bón hữu cơ, phân bón vi sinh, hạn chế dùng túi nilon,...

C. LUYỆN TẬP, VẬN DỤNG.(5-7')

- *Vì sao phải phân loại và xử lí rác thải sinh hoạt?*

(*Phân loại rác thải sinh hoạt giúp việc thu gom, vận chuyển thuận lợi hơn còn xử lí rác đúng tránh được ô nhiễm môi trường đất*)

- *Ở trường em đã phân loại rác thải như thế nào?*

- GV: Có hai loại rác thải là rác vô cơ và rác hữu cơ. Rác vô cơ lại được chia làm 2

- Các nhóm thực hiện nhiệm vụ.

- Các nhóm báo cáo, chia sẻ kết quả thực hiện nhiệm vụ.

- Các nhóm nhận xét bổ sung.

- HS trả lời:

- HS trả lời:

- HS trả lời:

<p>loại: Rác tái chế và rác không tái chế. Việc sử dụng lại rác tái chế giúp bảo vệ môi trường đất và mang lại lợi ích kinh tế. Theo luật Bảo vệ môi trường, từ 1/1/2025, tất cả các loại rác thải sinh hoạt đều phải được phân thành 3 nhóm chính là: Rác hữu cơ, rác vô cơ và rác tái chế.</p> <p>- GV liên hệ giáo dục HS ý thức bảo vệ môi trường đất.</p> <p>? Qua bài học hôm nay em nắm được kiến thức gì?</p> <p>- GV đưa sơ đồ tư duy tóm tắt kiến thức bài học.</p> <p>- GV nhận xét tiết học, nhận xét HS. Dặn dò HS ghi nhớ KT bài, tìm hiểu về hiện tượng xói mòn đất để chuẩn bị cho tiết sau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - HS đọc thêm thông tin SGK - HS trả lời. - HS quan sát.
--	--

BGH KÍ DUYỆT

NGƯỜI SOẠN

Nguyễn Văn Hậu

Phạm Thị Vân